

Bönebrev Berget

Advents- och jultiden 2025 nr 91

"Efter fyrtio dagar öppnade Noa ett fönster som han hade gjort på arken. [...] Sedan släppte han ut en duva för att se om vattnet hade sjunkit undan från marken. Men duvan fann ingen plats där den kunde vila utan återvände till honom i arken, eftersom det stod vatten över hela jorden. Då sträckte Noa ut handen och tog in duvan till sig i arken" (1 Mos 8:6–9).

S:t Johannes av Korset (1542–1591) skriver om duvan, vilken Noa släppte ut ur arken, som att den handlar om människans själ, som längtar och söker efter sin älskade. "Då sträckte Noa ut handen och tog in duvan till sig i arken". Det är Gud som kallar människans själ till sig, i sin kärleks ark. "Kom tillbaka, min duva" (Höga Visan 2:14). Endast i Guds kärleks ark finner själen sin vila och tillfredsställelse. Det kan vara en bild för vår bönegemenskap, att Gud i vår gemensamma bön tar emot oss, vi är i hans hand och han för oss in i sin kärleks ark.

"På min bädd om natten söker jag den jag har kär" (Höga Visan 3:1). Människans längtan är djupast sett en längtan efter själens älskade, den himmelske Brudgummen. Så upptäcker vi i vårt eget sökande att Gud vid olika tider och på olika platser, ja i själva verket alltid och överallt, klappar på vårt hjärtas dörr: "Öppna för mig, min syster, min älskade, min duva, min fulländade!" (Höga Visan 5:2). Gud kallar på människan och lockar henne till sig i sin stora kärlek: "Kom, min älskade, min vackra flicka, kom ut! Min duva bland bergets klyftor, i klipphyllans gömsle, låt mig se dig, låt mig höra din röst! Din röst är ljuv, din gestalt så skön" (Höga Visan 2:13–14). Människans längtan motsvaras av Guds längtan efter henne. Tänk att Gud längtar efter oss, att han ser oss i skönhetens ljus, att vi är vackra i Guds ögon. Det finns en skönhet i Gud som strålar ut i skapelsen och i människan, en skönhet att upptäcka och bejaka. Skönheten drar oss till Gud, eftersom det är skönheten som attraherar oss: "Ty genom skapelsens skönhet och storhet ska Skaparen bli sedd och känd" (Vish 13:5, enligt Vulgata). Vi behöver tvätta våra ögon rena så att vi kan se med förundran och häpnad på livets skönhet, i mötet med Gud, i skapelsen och i människan och i kyrkan. Ingenting är längre dött, de döda tingen blir levande, de stumma tingen talar.

Hela världen är sakramental och även så människosjälen, som S:t Bonaventura skriver om i sin skrift om de sex skapelsedagarna: "Själen är ett paradys i vilket Skriften är planterad, och den har underbara aspekter av sötma och skönhet. Därav hör vi i Sångernas sång: "Min syster, min make är en inhägnad trädgård, en fontän förseglad. Dina växter är ett paradys för granatäpplen". Själen är en trädgård i vilken det finns sakramentala mysterier och andliga betydelser, där en källa av andliga utgjutelser strömmar fram, men den är innesluten och fontänen är förseglad, för de är inte synliga för de orena, utan för dem som Gud vet att vara hans. Evig visdom älskar denna trädgård och bor runt den" (*Collationes Hexaemeron* 16.5).

Guds frid och allt gott, Pax et Bonum, fader Peder Bergqvist

VI BER:

För Bergets Bönegemenskap, vänner och välgörare, styrelsen

För kommuniteten:

f. Peder, Marie, Margareta, Ingrid, Kristina.

För associerade kommunitetsmedlemmar:

Birgit, Per, Gunilla, Allan, Firozeh, Elsa, Mikael, Martin, Berit.

För volontärer och medarbetare:

Anders, Elin, Markus.

För det som nu är särskilt angeläget:

Tack till alla som skänkt gåvor. Vi ber om fortsatt stöd för Bergets ekonomi och om kal-
lelser till kommuniteten på Berget och om volontärer och gäster.

Gåvor tas tacksamt emot till vårt bankgiro: 574-3323

Vi ber för varandra

Om man som medlem i bönegemenskapen vill lägga fram ett förbönsämne kan man skicka ett mejl till Berget (info@berget.se) eller till f. Peder (peder@berget.se), så skriver vi upp det på vår förbönslista.

Välsignade böneljus

På Kyndelsmässodagen välsignades böneljusen, och de kan beställas från Berget (ingrid@berget.se). Det kostar ganska mycket att skicka ut de välsignade böneljusen och därför så kommer det att fortsättningsvis kosta 100:- för att få ett paket böneljus hemskickat (självkostnadspris).

"Tillsammans på Berget" 22–25/1, torsdag kl. 17.30 till söndag kl. 14

Vi möts både i tystnad, meditation, samtal och fördjupning

Under dessa dagar möts kommuniteten, volontärer, vänner och gäster i en form av förkroppsligande av vad Berget är.

Vi är både i S:t Davidsgården och Meditationsgården, vi kombinerar retreat och meditation, föredrag och samtal, avskildhet och gemenskap. Anmälan till info@berget.se

Fader Peders böneskola

"I begynnelsen skapade Gud himmel och jord" (1 Mos 1:1).

Peter Fjellstedt (1802–1882) skriver i sin bibelkommentar att endast Gud är evig, endast han är utan begynnelse och ände. Allting annat har en begynnelse ett ursprung (*genesis*). Gud skapar genom Ordet, han frambringar skönhet ur intet, kosmos ur kaos, inte med våld utan med ett fredens ord. Världens skapelse är en gärning av Guds fria kärleksfulla vilja.

Gud är den ende som är nödvändig i sig själv. Den skapade världen är inte nödvändig, Gud var inte tvungen att skapa den. Gud skapade vår värld enbart av kärlek, i sin stora godhet. Så förstår vi det högsta godas väsen som utbredning, att Gud liksom sprider ut sig själv, att han ger rum för den andre, något annat och någon annan än sig själv.

Utifrån kaos skapar Gud kosmos, en skön hel värld, inte med krig som i de grekiska och babyloniska skapelseberättelserna, utan med sitt Ord och sin Ande. Gud skapar genom ordning, Logos, och han skapar en ordnad och begriplig värld. Den bibliska skapelseberättelsen är i sitt historiska sammanhang ett fredsbudskap som visar hur allt i sitt ursprung inte blivit till genom våld och krig utan genom Guds Ord, i kärlek och genom ordning.

Först skapas förutsättningarna för allt som kan leva (1 Mos 1:1–19), sedan fylls allt med liv (1 Mos 1:20–27) och "Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne. Som man och kvinna skapade han dem" och sa till dem: "Härska över havets fiskar och himlens fåglar och över alla djur som myllrar på jorden" (1 Mos 1:28). S:t Gregorios av Nyssa skriver: "Härska ... över allt levande." Hur då, kanske du frågar, eftersom du har ett odjur inom dig? Faktum är att det finns en myriad, ett oräkneligt antal djur inom dig. Du borde inte ta anstöt av dessa ord. Raseri är ett litet odjur, men när det växer i hjärtat, finns det något mer vilt? Är inte den förrädiska själen som ett nytt bete utlagt framför en björnlya? Är inte hyckleriet ett odjur? [...] Härska då över djuren inom dig. Styr dina tankar så att du blir en härskare över allting. Så densamme som ger oss makten att härska över allt levande ger oss makten att härska över oss själva".

"Och Gud såg att det var gott. Gud såg att allt som han hade gjort var mycket gott" (1 Mos 1:26, 31). Vi bör se på oss själva och varandra och allt skapat som något gott och älskvärt.

"Så fullbordades himlen och jorden och allt vad där finns. Den sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt verk, och han vilade på den sjunde dagen efter allt han hade gjort. Gud välsignade den sjunde dagen och gjorde den till en helig dag, ty på den dagen vilade Gud sedan han utfört sitt skapelseverk" (1 Mos 2:1–3). S:t Efraim Syriern undrar varför Gud vilade och skriver att skapelseverket inte alls var någon möda, eftersom allt blev till genom antydan, eller genom Guds ord. Det är ingen möda att antyda eller uttala ett ord. Inte heller var det någon möda för Gud att välsigna det han skapat, eller att välsigna den sjunde dagen. Gud vilade på sjunde dagen för att "ge vila åt sina tjänare och tjänarinnor. Han gav den till dem så att de skulle vila. Genom en tidsmässig vila, den sjunde dagen, förkunnade han en tidlös vila, mysteriet om den sanna vila som skall ges åt det eviga folket i den eviga världen".

När sedan Edens lustgård (1 Mos 8:4–24) beskrivs som ett paradiset där människan, djuren, naturen och Gud lever i fullkomlig närhet och harmoni, så är det en beskrivning av vad Gud vill för oss och för hela sin skapelse. Som S:t Bonaventura (1221–1274) skriver: "I enlighet med den ursprungliga skapelseordningen var människan anpassad för kontemplationens stillhet och därför satte Gud henne i njutningarnas paradiset (*Itinerarium mentis in Deum* 1.7.1).

Syndafallet (1 Mos 3) eller ursynen kan sägas handla om att människan vägrade acceptera rytmen mellan att kultivera trädgården och att låta sig själv bli kultiverad. Människan är skapad för förvandling, för omvändelse, att formeras och kultiveras. Men även om människan vänt sig bort från Gud så har inte Gud vänt sig bort från människan. Det finns ingen plats där vi kan gömma oss för Gud, han är alltid nära och närvarande. Därför frågar han efter henne, i hennes frånvaro, bortvändhet: "Var är du?" (1 Mos 3:9). Var är du människa? Ja, var är vi egentligen? Är vi hemma, i oss själva, för att alltid och överallt välkomna Gud? I sin stora kärlek och trofasthet söker Gud efter människan och bjuder in till dialog.

LÄSPLAN. Hänvisningar till sidor i vår tidebönsbok: Dag efter dag.

"ADVENTSTIDEN" (se s. 585 och framåt) och **"JULTIDEN"** (se s. 609 och framåt)

Adventstiden är dels är den en förberedelse till julen, då man firar åminnelsen av Guds Sons första ankomst till människorna, dels är det en tid då man riktar blicken mot Kristi återkomst vid tidens slut. Av dessa två skäl framstår advent som en tid av hängiven och glad förväntan.

Näst efter firandet av påskmysteriet vet kyrkan inget angelägnare ämne för sin gudstjänst än åminnelsen av Herrens födelse och de första uppenbarelserna av hans härlighet. Detta firas under jultiden.

29/11–6/12, se vecka 1

7–13/12, se vecka 2

14–20/12, se vecka 3

21–27/12, se vecka 4

28/12–3/1, se vecka 1

4–10/1, se vecka 2

11/1, se vecka 3, jultiden avslutas

Tiden »under året« firas ingen speciell aspekt av Kristi hemlighet utan snarare Kristusmysteriet i dess fullhet.

12–17/1, se vecka 1

19–24/1, se vecka 2

25–31/1, se vecka 3

1–7/2, se vecka 4

8–14/2, se vecka 1

15–17/2, se vecka 2

18/2, se vecka 4 (Askonsdag)

Helgondagar och högtider att fira (se helgondelen sidan 889 och framåt):

3/12 S:t Francisci Xavier († 1552)

4/12 S:t Johannes av Damaskus († 749)

6/12 S:t Nicolaus, biskop († ca 350)

8/12 JUNGFRU MARIAS UTKORELSE
OCH FULLKOMLIGA RENHET, högtid

12/12 Den saliga jungfrun Maria av Gualupe

13/12 S:ta Lucia († ca 304)

22/12 FJÄRDE SÖNDAGEN I ADVENT.

25/12 JULDAGEN, högtid

26/12 S:T STEFANOS, DEN FÖRSTE
MARTYREN, fest

27/12 S:T JOHANNES, APOSTEL OCH
EVANGELIST, fest

28/12 SÖNDAGEN I JULOKTAVEN - DEN
HELIGA FAMILJEN, fest

29/12 FEMTE DAGEN I JULOKTAVEN

30/12 SJÄTTE DAGEN I JULOKTAVEN

31/12 SJUNDE DAGEN I JULOKTAVEN

1/1 GUDS HELIGA MODER MARIAS
HÖGTID, högtid

2/1 S:t Basilios den store († 379) och S:t
Gregorios av Nazianzos († 390)

14/2 S:t Kyrillos och S:t Methodios, fest

3/1 Jesu heliga namn

6/1 EPIFANIA – HERRENS UPPENBA-
RELSE, högtid

11/1 HERRENS DOP, fest, jultiden avslutas

17/1 S:t Antonius, abbot († 356)

18/1 S:T ERIKS DOMKYRKAS INVIG-
NING

19/1 S:t Henrik, biskop och martyr († 1151)

21/1 S:ta Agnes († c. 289)

24/1 S:t François de Sales († 1622)

26/1 S:t Timotheos och S:t Titus

28/1 S:t Thomas av Aquino († 1274)

31/1 S:t Giovanni Bosco († 1888)

1/2 S:t Blasius († 316)

3/2 S:t Ansgar, biskop, Nordens apostel (†
865)

5/2 S:ta Agatha, jungfru och martyr, († 251)

6/2 S:t Paul Miki med följeslagare († 1597)

8/2 KYNDELSMÄSSODAGEN, HERRENS
FRAMBÄRANDE I TEMPLET, fest

10/2 S:ta Scholastica, jungfru, († 547)

11/2 Den saliga jungfru Maria av Lourdes